

Є.І. Орлов

#22-23 от 17.10.2006

Єгор Іванович Орлов (1865–1944) – радянський хімік, академік АН УРСР. Наукові дослідження в галузі хімічної кінетики і технології виробництва неорганічних продуктів. Розвинув (1907–1910) теорію про механізм складних реакцій, які не описуються безпосередньо кінетичними рівняннями першого, другого і третього порядків. Здійснив (1908) другий в історії хімії (після одержання метану в 1902 П.Сабатьє) каталітичний синтез на основі водню і оксиду вуглецю з одержанням етилену, вивчив кінетику процесу. Створив наукові основи виробництва формальдегіду. За його проектом побудовано (1909) перший в Росії формаліновий завод. Автор монографій з технології виробництва соди, силікатів, мінеральних пігментів.

Після професора В.О. Геміліана на роботу до інституту запрошено Єгора Івановича Орлова – видатного хіміка, дійсного академіка Академії наук, який закінчив Московський університет, викладав у Костромському хіміко-технологічному училищі, працював професором і завідувачем кафедри (1911–1931) мінеральної технології Харківського технологічного інституту. Поряд із цим він протягом 5 років очолював Український науково-дослідний інститут силікатної промисловості, а з 1932 р. став професором Московського хіміко-технологічного інституту.

У ХТІ академік Є.І. Орлов виконав цілий ряд важливих наукових досліджень, які стосуються вирішення проблем у хімічній кінетиці, технології виробництва неорганічних продуктів, сірчистої кислоти, органічних сполук тощо. Уперше він запропонував математичну модель негативного каталізу, розробив кінетичні основи виробництва сірчистої кислоти й хлору. Є.І. Орлов є автором багатьох монографій з технології виробництва соди, силікатів, мінеральних пігментів, за його дослідженнями й проектом побудований (1909 р.) перший у Росії формаліновий завод.

Академік Є.І. Орлов уперше у світі запропонував і дослідив виробництво H_2SO_4 за так названим «мокрим каталізом»; ванадієвий і хромованадієвий каталізатори для виробництва H_2SO_4 на стадії окиснення SO_2 до SO_3 замість платинових каталізаторів.

Він був організатором науково-дослідного інституту вогнетривів у Харкові, який існує й активно розвивається до теперішнього часу.

.. - (1941).

У цей час підготовка інженерів-технологів в інституті збільшується. У 1929 р. технологічний реорганізовано в Харківський політехнічний інститут, а у 1930 р. на його базі створено самостійний Харківський хіміко-технологічний інститут та ще декілька інститутів.

Бурхливий розвиток хімічної промисловості вимагав усе більшої кількості спеціалістів, які добре знали галузь виробництва не в загальних рисах, а глибоко й у всіх деталях.

Промисловість вимагала таких фахівців, які б прийшли на виробництво і негайно приймали на себе керівництво роботою цехів та заводів.

Різно зростає контингент студентів у ХХТІ. Так, якщо в 1929–1930 р. р. було прийнято на I курс 125 студентів, то в 1933 р. – 256, а в 1938 р. – 325 студентів і порівняно з 1910 р. контингент студентів збільшився майже у 8 разів.

Від кафедри мінеральної технології виділились кафедра технології силікатів і кафедра електрохімії. При кафедрі була організована аспірантура.